

proceedings and the policy makers' approach towards the statement of legal instructions aimed at normalization of control proceedings there have been identified the following stages of the state control of the activity of public administration: 1) the preparation stage; 2) analytical stage; 3) stage of the decision-making (act preparation, conclusion, etc.) in accordance with the results of analytical work; 4) verification stage of decision execution. There has been determined the goal according to which actions and procedures within each control stage are carried out.

Keywords: *control, state control, public administration, procedure, stages, unification, systematization.*

Надійшла до редакції 25.12.2015

Кайдашев Р.П.

кандидат юридичних наук
(Міжрегіональна академія
управління персоналом)

УДК 342.95

ІСТОРИЧНІ ВИТОКИ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ІНСТИТУТУ ПЕРЕГЛЯДУ СУДОВИХ РІШЕНЬ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ УКРАЇНИ

Здійснено аналіз історичних джерел, в яких містяться відомості про становлення та розвиток інституту перегляду судових рішень в адміністративному судочинстві України. Аналіз витоків становлення та розвитку інстанційної системи перегляду судових рішень в адміністративному процесі дозволяє зробити висновок, що сьогодні вже ні у кого не викликає сумнів те, що призначення інстанційної системи перегляду судових рішень – відновлення порушеного права, скасування незаконного судового акта.

Ключові слова: *адміністративний процес, адміністративне судочинство, адміністративний суд, судові рішення, перегляд судового рішення.*

Постановка проблеми. Будь-яку сучасну цивілізовану державу доволі складно уявити без існування інституцій, що забезпечують можливість оскарження судових рішень. Кількість інстанцій, які здійснюють перегляд, процедурні особливості оскарження, порядок перегляду рішень, можливі результати та інші чинники, дещо різняться залежно від специфіки правової системи тієї чи іншої держави, проте забезпечення можливості оскарження судового рішення є загально визнаним юридичним стандартом. Слід зазначити, що можливість оскарження рішень першої інстанції до вищестоящих судів сьогодні сприймається як аксіома. Поряд із цим, розвиток інституту оскарження судових рішень пройшов тривалий та складний шлях від зародження самої ідеї про багатоступеневість судової системи до втілення її в одну з основних засад усіх процесуальних галузей права [1, с. 96].

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Питання перегляду судових рішень завжди привертало значну увагу науковців. Серед робіт з даної проблематики можна згадати праці процесуаліс-

тів: В.М. Бевзенка, Л.О. Богословської, К.В. Гусарова, М.М. Гродзинського, Ю.М. Грошевого, В.В. Долежана, В.В. Комарова, О.Ю. Костюченко, Т.О. Коломоєць, О.В. Кузьменко, Р.М. Мельника, Є.Г. Мартинчика, М.М. Михеєнка, В.Т. Маляренка, О.Р. Михайленка, М.І. Хавронюка, М.Й. Штефана, М.С. Строговича, В.П. Шибіки та ін.

Разом з тим, багатогранність даної проблематики робить її практично невичерпною для наукового дослідження. Зокрема, доволі спірною і неоднозначною залишається тематика історії зародження та розвитку інстанційної побудови судів.

Метою написання статті є дослідження історичних витоків становлення та розвитку інституту перегляду судових рішень в адміністративному судочинстві України.

Виклад основного матеріалу. Уявляючи можливість оскарження судових рішень як невід'ємний атрибут сучасної, правової, демократичної держави, доречно вказати, що схожі правові інститути (у першу чергу аналоги апеляційного перегляду) існували й у більш ранні періоди історії розвитку держави та права в Україні. Поява можливості оскарження судових рішень до вищестоящего суду є предметом дискусій багатьох правників та істориків, кожен з яких обґрунтовує власне бачення точки відліку виникнення вказаного явища [1, с. 97].

Інстанційність має глибоке коріння. Разом із цим, на сьогодні відсутні достатні відомості про запозичення інституту інстанційності, що прямо пов'язано з відсутністю достовірних даних стосовно інституту оскарження та перегляду судових рішень. Проте відомо, що останні існували ще за часів Греції та Риму. А тому, якщо існували первинні прояви перегляду рішень, то, ймовірно, ці судові органи (утворення) були вже вищими інстанціями [2].

Разом із тим, серед розмаїття організаційних форм і судових процедур можна побачити певні закономірності, які дозволяють визначити наслідки функціонування судових органів, що діяли у стародавній, середньовічній, новій та новітній історії людства. Як влучно зазначив видатний російський вчений В.О. Ключевський, минуле цікавить нас не тому, що воно пройшло, а тому, що залишило по собі певні наслідки [3, с. 5]. Як вбачається, колишні форми, методи, способи, засоби здійснення правосуддя з тим або іншим ступенем коригування здатні забезпечити підвищення ефективності сучасних і майбутніх організаційно-правових форм судової системи. Тому, на наш погляд, саме у визначенні загальних і особливих закономірностей виникнення і розвитку інстанційної побудови судової системи полягає доцільність вивчення і дослідження історичного розвитку такого інституту, як перегляд судових рішень в адміністративному процесі [4, с. 73].

Якщо звернутися до робіт окремих дослідників інституту перегляду судових рішень в юридичному процесі (Степанова О.А., Нейсалова А.А.), то в них (дослідженнях) зроблено висновок про відсутність будь-якої можливості оскаржити рішення судді, адже були відсутні нормативні акти процесуального змісту, які почали з'являтися лише після 1649 р. [5; 6; 7].

У науково-історичній літературі вказано на існування зачатків перегляду судових рішень, а саме в таких правових документах, як «Руська правда», а в подальшому «Руська правда Ярославовичей» [8], Новгородська судова грамота 1471 р. [6], Судебник Івана Грозного (1497 р.) [8].

На теренах України з XV століття було закладено правові передумови для виникнення процедури оскарження судових рішень, які здійснювалися шляхом подання скарги на суддів та шляхом подання апеляцій. Прийняття Литовських статутів стало важливим кроком у генезисі судоустрійного та процесуального порядку оскарження й перегляду рішень суду. Історико-правове значення має Перший Литовський статут (1529 р.), що переважно складався з приписів збірника давньоруського права – «Руської правди», заснованого на звичаєвих традиціях, зокрема щодо процедури «пересуду» актів суду. Другий Статут (1566 р.) здебільшого складався з положень польських та німецьких правових актів (наприклад, «Саксонське зерцало», «Порядок прав міських» тощо), а III Статут (1588 р.), який став надбанням світової правової науки після підписання Люблінської унії 1569 р. та об'єднання Великого Князівства Литовського з Польською Коронаю, відзначився запровадженням ряду зарубіжних правових понять у кримінальному й цивільному праві. Так, найвищою судовою інстанцією періоду Литовсько-Руської держави залишається спочатку великий князь, а згодом – король. Виникнення нових судів закріплювалося у Литовських статутах [10; 11, с. 221; 12, с. 99–100].

У період розвитку та створення Запорізької Січі найвищою інстанцією виступав суд військової ради. Також рішення можна було оскаржити спочатку у курінному суді, згодом до військового судді, а потім до кошового отамана [13].

У пізні часи існування козацтва на території України інстанційний перегляд рішень мав інший порядок. Як пише С.П. Штелик, «за часів Богдана Хмельницького, коли під владою козаків була майже вся територія України, крім Галичини та Волині, козаки встановили власну форму правління: землі були поділені на 16 військових округів (полків), які, у свою чергу, поділялися на сотні. На верхівці цієї військово-адміністративної піраміди був гетьман. Полковники і сотники (сотські) були не тільки військовими, але й здійснювали адміністративну та судову владу. Численні владні функції гетьману допомагала здійснювати генеральна старшина, один з членів якої – генеральний суддя – видав судовими справами» [2].

На початку 40-х рр. XIX ст. в Україні остаточно закріплюється вплив російського законодавства і запроваджується нова система судоустрою. До цього періоду рецепція у вітчизняну правову систему спочатку норм німецького, а згодом і польського права, створила реальну можливість для подальшого розвитку інституту інстанційності та процедури оскарження рішень суду [2].

У першій половині XIX ст. майже всі українські землі перебували під владою Російської імперії, поза межами якої залишилися тільки Галичина, Буковина і Закарпаття. Загалом суспільно-політичний устрій і право України після ліквідації національної політичної автономії існували в контексті функціонування

різних правових систем, а власне судоустрій був позбавлений концептуальної єдності та законодавчо передбаченої організаційної структури [14].

Історичне значення судоустрійного реформування 1864 р. засвідчує докорінність змін і впорядкування існуючої системи судів. У цей час було започатковано діяльність триланкового судового устрою. Судова система поділялася на дві гілки: місцева юстиція у вигляді мирових судів і загальні судові місця. Законодавчі новели 1864 р. у сфері реформування системи судів дали поштовх для запровадження двох форм оскарження та перегляду судових рішень – апеляційної та касаційної [2].

Вивчення історичних джерел та літератури свідчить про те, що в Російській імперії адміністративні суди виникли лише на початку ХХ століття, хоча передумови їх зародження та становлення були закладені реформами, які проводилися при Петрі I, Судовою реформою 1864 р. [15, с. 21].

До середини ХІХ століття у Росії був накопичений теоретичний та правовий матеріал, який слугував підґрунтям створення адміністративної юстиції. Поштовхом для запровадження адміністративної юстиції були реформи 60–70 років ХІХ століття. Скасування кріпацтва також викликало проблему захисту прав та свобод звільнених кріпаків [15, с. 21].

Однак найбільшою подією, яку можна вважати підґрунтям створення правової, демократичної держави у Росії, було прийняття Тимчасовим урядом 30 травня 1917 року Закону про суди в адміністративних справах. За цим законом у Росії створювалася система адміністративних судів країни, в яку входили 1 департамент Сенату, єдиний вищий адміністративний суд країни, губернські адміністративні відділення окружних судів, адміністративні судді в повітах, які здійснювали свої функції одноосібно [16].

За часів радянської доби і включно до створення системи адміністративних судів України в нашій державі не існувало судової інстанції, в якій громадяни могли б оскаржити незаконні дії чи бездіяльність органів державної влади та їх посадових осіб. Системи оскарження рішень суб'єктів владних повноважень у судовому порядку не існувало.

Аналіз історичних джерел дозволяє зробити висновок, що судового порядку розгляду скарг у вищих органах адміністративної юстиції не було. Наприклад, скарги на постанови адміністративних установ повинні були передаватися до вищих інстанцій через ті нижчі інстанції, дії яких оскаржувалися. Так, скарги на розпорядження міністрів передавалися в 1-й Департамент Сенату тільки через дані міністерства. Слухання справи, як правило, відбувалося за участю представника зацікавленого міністерства (сторони), якому нарівні із суддями належало право вирішального голосу. Характерною рисою процесуальної діяльності органів адміністративної юстиції в дореволюційній Росії була велика кількість правил, регламентуючих порядок подання скарг до кожної з адміністративних установ нижчих інстанцій [17].

Однак, починаючи з ХІХ століття, для деяких категорій скарг існував змішаний судово-адміністративний порядок їх розгляду вищою адміністративною інстанцією. З прийняттям 26 грудня 1916 року закону «Про деякі

зміни порядку в провадження справами Департаментом Урядуючого Сенату» було запроваджено судовий порядок розгляду адміністративних справ цим Департаментом Сенату [18].

У 1923 р. Інститут радянського права в Україні розробив проект Положення про Верховний адміністративний суд і про обласні та губернські адміністративні суди республіки. Пункт 19 цього Положення передбачав підстави адміністративного позову:

- протиріччя змісту адміністративного акта законів;
- спотворення актом істотного змісту та мети закону;
- недодержання законної форми й порядку вчинення акту управління тощо [19].

Згодом, у 1927 році, було прийнято Адміністративний кодекс УРСР. Його не випадково називали винятком в історії новітнього адміністративного права. Ухвалення Адміністративного кодексу України стало значним кроком у розвитку адміністративного законодавства. Було запроваджено адміністративно-процесуальний порядок розгляду скарг на дії місцевих адміністративних органів. Проте й у цьому законодавчому акті не передбачалося судового оскарження, за винятком скарг на неправильне провадження опису, оцінки майна, призначеного на продаж у разі несплати необхідних платежів, а також неправильний розподіл отриманих від продажу майна сум [20; 21].

Еволюція інституту оскарження у правовій системі характеризується неоднорідністю. Як можливість задоволення власних, суб'єктивних інтересів, як засіб звернення уваги на їх порушення, оскарження має давнє коріння (від звичаїв до поступового перетворення його на правову категорію). У перших державних утвореннях інститут оскарження мав адміністративно-судовий характер. Нормативно-правове регулювання оскарження у вітчизняному законодавстві виникло у 1918 році і пройшло шлях від підзаконних нормативно-правових актів до окремих спеціальних законів, кодифікованих актів, конституційної регламентації. Для провадження у справах про адміністративні правопорушення характерна наявність адміністративного і контрольно-наглядового порядку оскарження рішень, дій / бездіяльності в адміністративно-деліктній сфері. Судовий порядок оскарження у цій сфері зазнавав найбільше змін [21, с. 172].

Про можливість оскарження у межах відповідальності за адміністративні проступки мова не йдеться. Адже становлення та зародження інституту адміністративної відповідальності відбувалося в Україні на початку ХХ століття у межах трансформації інституту кримінальної відповідальності.

Як пише В.К. Колпаков, визначення проступків як адміністративних пов'язано з процедурними особливостями застосування покарань по кримінальному законодавству Російської імперії. За загальним положенням каральна влада у Росії була сконцентрована у судах. Справи про малозначні злочини або проступки розглядали мирові судді. Але у 1889 році інститут мирових суддів було скасовано (вони залишилися лише у деяких великих містах, зокрема Москві, Санкт-Петербурзі, Одесі, Харкові) і судові функції у

значному обсязі переходять до адміністративних органів. Таким чином, малозначні злочини отримують назву адміністративних проступків (деліктів), як такі що були підвідомчі органам адміністративної влади [22, с. 117].

Правопорушення, що сьогодні в теорії, на практиці й у законодавстві розуміються як адміністративні правопорушення, у теорії, на практиці й у законодавстві дореволюційної Росії розумілися як маловажні злочини або проступки (поліцейські проступки, делікти).

Із входженням України як союзної республіки до складу СРСР починають розвиватися норми про адміністративну відповідальність та окремі процесуальні інститути притягнення до неї: постанова «Про надання адміністративним органам права вживати заходів адміністративного впливу за маловажні праволомства» (27.07.1927 р.), норми якої згодом увійшли до Адміністративного кодексу УРСР (12.10.1927 р.). Останній містив і окремий розділ, що регулював відносини по оскарженню дій місцевих адміністративних органів (р. XI) [23]. До суб'єктів звернення із скаргою належали: установи, організації й окремі особи, у тому числі й ті, чиї права не були безпосередньо порушені. Скарги мали подаватися до вишого адміністративного органу або органу, дії якого оскаржуються протягом місячного строку з моменту, коли заявнику стала відома оскаржувана дія. Водночас, незважаючи на те, що в Адміністративному кодексі вживається поняття «відповідальність», ним не передбачено судовий порядок розгляду справ про адміністративні правопорушення, а також можливість оскарження рішень органів адміністративної юрисдикції, прийнятих у результаті того розгляду [25, с.73]. І такий стан речей не є випадковим.

Як зазначав А.Є. Єлістратов у своєму підручнику «Адміністративне право», радянське адміністративне право не має потреби у протиставленні органів адміністрації і судових інстанцій, яке є гарантією прав громадян у буржуазній державі. Робітникам і селянам у Союзі РСР такого ненадійного формально-правового притулку як поділ влади шукати не приходиться. В їх розпорядженні увесь державний апарат, з усіма його частинами і функціями [24].

Аналіз законодавчої діяльності в адміністративній сфері подальших років свідчить про те, що після втрати чинності Адміністративним кодексом УРСР, адміністративно-правові відносини розвивалися у двох напрямках: процедурному (прийняття Президією Верховної Ради СРСР у 1968 році Указу «Про порядок розгляду пропозицій, заяв і скарг громадян», який у 1980 році прийнято у новій редакції і який діяв в Україні зі змінами та доповненнями до прийняття у 1996 році Закону «Про звернення громадян») та деліктному (прийняття Основ законодавства Союзу РСР і союзних республік про адміністративні правопорушення (1980 р.) і Кодексу Української РСР про адміністративні правопорушення (1984 р.). До введення в дію Основ законодавства Союзу РСР і союзних республік про адміністративні правопорушення законодавство про адміністративну відповідальність охоплювало близько 500 нормативних актів, зокрема й іншого галузевого спрямування (наприклад, ЦПК України 1963 р. передбачав провадження у справах, що виника-

ють з адміністративно-правових відносин). Тому потреба в їх кодифікації була вкрай актуальною [25, с. 74].

Інститут оскарження у справах про адміністративні правопорушення (адміністративно-деліктному провадженні) нормативно закріпився з прийняттям Кодексу про адміністративні правопорушення 1984 року. Реалізація права на оскарження відбувалася завдяки можливості: по-перше, оскаржити адміністративне затримання, огляд і вилучення речей та документів (ст. 267 КУпАП в редакції 1984 р.) лише в адміністративному порядку – вищестоящому органу (вищестоящій посадовій особі) і контрольному-наглядному порядку – прокурору; по-друге, постанову по справі про адміністративне правопорушення оскаржити: 1) в адміністративному порядку – вищестоящому органу (вищестоящій посадовій особі) (ст. 287 КУпАП), в тому числі і завдяки протесту прокурора (ст.ст. 290, 297 КУпАП); 2) у судовому порядку – до районного, районного у місті, міського чи міськрайонного суду, рішення якого визнавалося остаточним (ст.ст. 287, 288 КУпАП) [25, с. 74].

Апеляційне оскарження постанов у справах про адміністративні правопорушення не було відомо адміністративно-деліктному провадженню майже до кінця 2008 року. Відсутність у правопорушника чи потерпілого можливості оскаржити постанову суду у справі про адміністративне правопорушення в юридичній літературі різних часів розцінювалося як юридичний нонсенс у світлі сучасних вимог щодо захисту прав людини, оскільки явно суперечило ідеї розширення правових гарантій особи в адміністративно-юрисдикційному процесі [26]. На необхідність внесення змін до КУпАП неодноразово вказували науковці і практики [27, с. 62]. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини також наголошувала на невідповідності вимогам сучасного судочинства Кодексу України про адміністративні правопорушення, зокрема, на відсутність у ньому механізму оскарження судових рішень у справах про адміністративні правопорушення [25].

Так, було прийнято зміни до ряду статей КУпАП, в тому числі й щодо оскарження постанов у справах про адміністративні правопорушення (№ 586-17 від 24.09.2008 р.) і виконано, таким чином, вимоги Конституції України, міжнародні договори, приведено й адміністративно-деліктну частину закону у відповідність зі стандартами Ради Європи у сфері демократії, верховенства права та прав людини. Крім того, ст. 294 та деякі інші положення КУпАП зазнали певних змін і у зв'язку із прийняттям Закону України «Про судоустрій і статус суддів», зокрема, встановлено винятки щодо постанови суду, прийнятої за результатами розгляду справи про адміністративні правопорушення, передбачені ст. 185-3 «Прояв неповаги до суду» (у таких випадках постанову суду, в тому числі й за ст. 221-1 КУпАП, є остаточною і оскарженню не підлягає). А також передбачено, що постанови (рішення) інших органів адміністративної юрисдикції (ст. 288 КУпАП) оскаржуються (опротестовуються) як до вищестоящих органів (посадових осіб цих органів), так і до суду в порядку адміністративного судочинства, визначеного КАС України [25, с. 74].

Висновок. Аналіз витоків становлення та розвитку інстанційної системи

перегляду судових рішень в адміністративному процесі дозволяє зробити висновок, що сьогодні вже ні у кого не викликає сумнів те, що призначення інстанційної системи перегляду судових рішень – відновлення порушеного права, скасування незаконного судового акта. Скасувати судовий акт можна лише одним шляхом – перевірити його законність під час здійснення судового контролю.

Бібліографічні посилання

1. *Маринів В.І.* Історія інституту перегляду судових рішень в порядку апеляції і касації / Маринів В.І. // Юрист України. – № 1(26). – 2014. – С. 96–103.
2. *Штелик С.П.* Про окремі аспекти розвитку судових інстанцій на теренах України до судової реформи 1864 року / Штелик С.П. // Часопис Академії адвокатури України. – № 11 (2'2011) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.aau.edu.ua/e-journal/2011-2/11sspr1r.pdf>
3. *Клеандров М.И.* Экономическое правосудие в России: прошлое, настоящее, будущее / М.И. Клеандров. – М., 2006.
4. *Москович Л.М.* Становлення та розвиток судових систем / Москович Л.М. // Вісник Вищої ради юстиції. – № 3. – 2010. – С. 73–81.
5. *Степанова Е.А.* Апелляция в России: историко-правовой аспект и перспективы развития : дис. ... канд. юрид. наук / Степанова Елена Анатольевна. – Екатеринбург, 1999.
6. *Нейсалова А.А.* Развитие законодательства о пересмотре судебных актов по гражданским делам: история и современность / Нейсалова А.А. // Российский судья. – 2010. – № 1. – С. 34–37.
7. *Грушевський М.С.* Історія України-Руси : в 11 т. / редкол.: П.С.Сохань (голова) та ін. – К., 1992. – Т. 2. – С. 38.
8. Памятник русского права. Вып. 2. – М., 1953.
9. *Падох Я.* Суди і судовий процес старої України / Падох Я.
10. Нарис історії. – Нью-Йорк – Париж – Сідней – Торонто – Львів, 1990.
11. Історія держави і права України : підручник : у 2-х т. / за ред. В.Я. Тація, А.Й. Рогожина. – К., 2000. – Т. 1.
12. *Іванов В.М.* Історія держави і права України : навчальний посібник / Іванов В.М. – К., 2003.
13. *Яворницький Д.І.* Історія запорізьких козаків : у 3 т. / редкол.: П.С.Сохань (відп. ред.) та ін. – К., 1990–1991. – Т.1. – С. 194–197.
14. Історія держави і права України : підручник : у 2-х ч. / А.Й. Рогожин, М.М. Страхов, В.Д. Гончаренко та ін.; за ред. А.Й. Рогожина. – К., 1996. – Ч. 1.
15. *Ульмер М. М.* Касаційне провадження в адміністративному судочинстві : дис. канд. юрид. наук : 12.00.07. / Ульмер М. М. – К., 2014.
16. *Рустамова С.М.* Административная юстиция в России в пореформенный период и в первые десятилетия 20 века: историко-правовой аспект / Рустамова С.М. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/30_NNM_2010/Pravo/71719.doc.htm
17. *Тарасов И.Т.* Лекции по полицейскому (административному) праву / Тарасов И.Т. – М., 1910. – Т. 2. – С. 240–241.
18. Собрание узаконений и распоряжений правительства. – 1917. – Отдел 1. – № 11. – Ст. 68.
19. *Мельник І.* Етапи становлення адміністративного судочинства в Україні / Мельник І. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-text-10015.html>
20. Адміністративний кодекс УРСР. – К., 1934.

21. *Сорочко Є. О.* Інститут оскарження в адміністративно-деліктному процесі України : автореф. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.07. / Сорочко Є. О. – К., 2012.
22. *Колпаков В. К.* Деліктний феномен в адміністративному праві України : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Валерій Костянтинівич Колпаков. – К., 2006.
23. Адміністративний кодекс УРСР 1927 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
24. *Елистратов А. И.* Административное право / Елистратов А. И. – М.-Л., 1929.
25. *Сорочко Є.О.* Історичні аспекти формування і розвитку інституту оскарження в адміністративно-деліктному процесі / Сорочко Є.О. // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. – № 1. – 2012.
26. *Короєд С. О.* Перегляд рішень суду в справах про адміністративні проступки / С. О. Короєд // Судова апеляція. – 2007. – № 3 (8). – С. 126.
27. *Голосніченко І. П.* Перспективні положення кодифікації норм правового інституту адміністративної відповідальності / І. П. Голосніченко // Право України. – 2007. – № 7. – С. 60–63.

Кайдашев Р.П. Исторические истоки становления и развития института пересмотра судебных решений в административном судопроизводстве Украины. Сделан анализ исторических источников, в которых содержатся сведения о становлении и развитии института пересмотра судебных решений в административном судопроизводстве Украины. Анализ истоков становления и развития инстанционной системы пересмотра судебных решений в административном процессе позволяет сделать вывод, что сегодня уже ни у кого не вызывает сомнения то, что назначение инстанционной системы пересмотра судебных решений – возобновление нарушенного права, отмена незаконного судебного акта.

Ключевые слова: административный процесс, административное судопроизводство, административный суд, судебное решение, пересмотр судебного решения.

Kaydashev R.P. Historical origins of formation and development of the institute of revision of judicial decisions in administrative proceedings in Ukraine. The article deals with the analysis of historical sources in that there is information about becoming and development of institute of revision of court decisions in the administrative rule-making of Ukraine. The analysis of becoming sources and development of the інстанційної system of revision of court decisions a conclusion allows in an administrative process to do, that today already for anybody that setting of revision of court decisions is proceeding in the broken right, abolition of illegal judicial act does not cause a doubt.

Abolishing a judicial act can only to one by a way - to check his legality during realization of judicial control.

Any modern civilized state it is sufficiently difficult to imagine without existence of institutes that provide possibility of appeal of court decisions. Amount of instances, that carry out a revision, procedural features of appeal, order of revision of decisions, possible results and other factors, something is differed depending on the specific of the legal system of the that or other state, however providing of possibility of appeal of court decision is the universally recognized legal standard. It should be noted that possibility of appeal of decisions of the first instance to the courts above is today perceived as an axiom. Next to it development of institute of appeal of court decisions passed the protracted and difficult way from the origin of idea about багатоступеневість of the judicial system to embodiment of her in one of basic principles of all judicial fields of law.

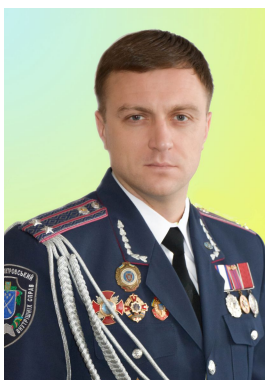
At the same time many-sided nature of this range of problems does her practically inexhaustible for scientific research. In particular, sufficiently the litigions and ambiguous is remained by the subjects of history of origin and development of інстанційної construction of courts.

By submitting possibility of appeal of court decisions as inalienable attribute of the

modern, legal, democratic state, appropriately to specify that alike legal institutes (in the first turn analogues of appellate revision) existed in more early periods of history of development of the state and right in Ukraine. Appearance of possibility of appeal of court decisions in a court above is the article of discussions of many legislators and historians, each of that grounds own vision in relation to the point of counting out of origin of the indicated phenomenon

Keywords: *administrative process, administrative rule-making, administrative court, court decision, judicial second thought.*

Надійшла до редакції 14.12.2015

Кацуба Р.М.

кандидат юридичних наук
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

УДК 342.951

ОКРЕМІ НАПРЯМКИ ОПТИМІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ МІНІСТЕРСТВА МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

Розглянуто окремі напрямки оптимізації діяльності Міністерства молоді та спорту України в сучасний період. Акцентовано увагу на необхідності удосконалення внутрішньоорганізаційного блоку діяльності Міністерства молоді та спорту України в контексті європейської інтеграції України.

Ключові слова: Міністерство молоді та спорту України, діяльність, спорт, оптимізація, європейська інтеграція, вектори удосконалення.

Постановка проблеми. Європейські прагнення України починають відлік з 2007 року, коли на Саміті Україна – Європейський Союз (далі – ЄС) було прийнято рішення про підготовку нової угоди про асоціацію замість старих домовленостей про партнерство і співробітництво. Право на вільний вибір майбутнього держави виборюється українським народом у період Революції Гідності та триваючого протистояння збройній агресії Російської Федерації. Підсумком сталого курсу на євроінтеграцію стала синхронна ратифікація Угоди про асоціацію між Україною та ЄС 16 вересня 2014 року.

Зобов'язання, що були взяті Україною, вимагають глибинних реформ у багатьох сферах. Оновлення потребують як національне законодавство, так і фундаментальні засади функціонування органів публічної адміністрації.

Беззаперечно, важливою складовою суспільного життя в Україні є спортивна сфера. Закріплення статтею 49 Конституції України [1] тези, що держава дбає про розвиток фізичної культури і спорту, лише декларує відповідний обов'язок, у той час як саме від суб'єктів публічного адміністрування у